

B U K U R,
ISTORIA
FUNDĂRII BUKUREȘTILOR.

DE

ALESANDRU PELIMON.

BUCUREȘȚI.

Tipografia Națională a lui Iosif Romanov et Comp.

1858.

ПРЕФАЦЪ.

Am кѣпетат инкѣ маї де-мѣл ка съ скріѣ че-ва десне ориѣinea Бѣкѣрештіаї, ал кѣрѣia фѣndatorѣ іа кpedeam, пpeкѣм зикѣ ѣні алїї, кѣ фѣ ѣнѣ чіованѣ etc. etc.

Afīndѣ-мѣ іn асeastѣ пѣреpe, мѣ окѣ-пам а стрїнѣ матерїea пeчesapїe: іntpeвam мї чepчetaм пe d'alde вѣтрїні, pеsfoiam лa кponї-карї, opї пe ѣnde ії гѣsїamѣ, обсервam opамѣл мї vїzitam десѣ monѣmentеlе мї stabїlїmentеlе sale челе vekї, мѣ onpїam dїnaintea opї кѣрїea крѣчї саѣ пeатрѣ, пe kape гѣsїmѣ вpe o їnskrїп-цїsne сѣнатѣ іn kapaktepe kїpїzїчe, їmї снѣр-ѣeam канѣл ка съ o десчїspez, ії kонфѣrantam data kape se аfла пe dїnsa кѣ dateлe dїn їstопїe, medїtam асѣпpa а tot фeлѣл de матерїї чe лe аfлам, чepчetaм vїserїvїлe мї mїnѣstїpїлe мї маї adesea opї тpeчeam пe лa Padѣ-Bodѣ, лїнгѣ ka-pe se аfлѣ mїka vїserїkѣцѣ Sf. Tѣnase, kape se зїчe кѣ ар fї а лѣї Бѣкѣр чіованѣл, dam oko-лѣрї іn сѣсѣ мї 'n жосѣ, vedeam semneлe ѣneї zїdѣрїї de чetate, kape а fost ачї вpe odatѣ, іn ve-

kime, prîviam kă lăape aminte la kolina pe kape este sităţă minăstipea aţeasta dap, insfirmit, nimikă nă năteam deskoneri, de kit ʒeea ʒe 'mî ʒicea tradiţiea mi bîtrîniî....

Kăstînd dap tot pentră aţeasta p'în biblîoteçî mi p'în arhive, gŕsesk, din întîmplare, în biblîoteka D. Kolonelălăi S.... o karte beke. fŕpŕ skoapŕe mi fŕpŕ noartŕ, fŕpŕ sŕ stea pe dînsa vre ʒnă felă de datŕ, mi niçî kŕ nŕstă află ʒnde este tîpŕpîţ; çî, nămaî aţeea ʒe se vede, kŕ e dedikatŕ ʒnă episkopă al Aрадălăi mi al Opadii Mape etctr, mi kape, nămaî dăpŕ pŕefadŕ, fiind sŕb-semnatŕ, kŕnoskăi kŕ astopŕl ei se nămente Nikolae Xorĝa, pŕeotă din Ŭngaria, al Seleşşălăi.

Pesfoind dap ʒna dăpŕ alta foile astei kŕpŕi, întpe alte maî măte fŕagmente ʒe le gŕsîiă întp'însa, dideiă neste o leçendă beke îstopikă, întîţlatŕ: *Arđapea întîmŕpŕi setŭ lăi Bogdan Boevod çŕpŭ Moldosi, din anŕl de la Xsts. 1346*. Aţeasta îmi tpase o mape atengîşne. Çitiiă, mi kourîns de ʒea maî mape mipape kit mi băkŕpie, vŕzăi întp'însa deskŕiepea vieçii lăi Băkŕp, fŕndatorŕl Băkŕpŕemîlor!... Çitez la începŕţŕl kanîţălăi întiiă ʒnă fŕagmentă din aţeastŕ împoportantŕ skŕiepe pentră istopiea noastŕŕ, padăstŕ fiind, kăm am apŕtat, din limba magiarŕ.

Kăçetăiă maî pŕofăndă, stădiaiă maî sepiosă

acheastъ materie mi mъ възxi tot-d'odatъ emit
din pъtъcipea în kape fъsesem nînъ atъnчi.

Бѣкѣр нѣ фѣ маі мѣат pentpъ mine ачелѣ
simплѣ чіованѣ, дѣпъ кѣм kpedeam mi kpedѣ
mi алчii, чi знѣ ероѣ ілѣстрѣ, mare лѣнтѣторѣ în
konтра варварілор че inѣndasepъ Ромѣnia mi
Молдова în ачei timпi, fіѣл лѣi Лаик Bodъ, дѣ-
пъ кѣм апатъ ачeastъ kponикъ: — Ladislas, *
Лайотъ саѣ Влад I Basараѣѣ, знкiѣ лѣi Мирчеа Bodъ.

Дар, лѣind în бѣгаре де seamъ челе ко-
прinse în ачeastъ skpiepe веке, kape зиче, кѣм
кѣ Бѣкѣр, маі tipziѣ, дѣпъ че s'a кѣзѣторит кѣ
fika лѣi Богдан BB. а mi fost ales де кѣтpe
воіepii дepii Domнѣ, челѣ че фѣ amezat ne тponѣл
де ла Tіrgoviште; noi, ne кѣnoskînd вpe знѣ
Domнѣ, кѣ ачestѣ нѣме, пpeкѣм mi адѣkîndѣ-mi
аминте кѣ нѣмеле Бѣкѣр е sinonimъ лѣi Padѣ, în
лімба славонѣ, kape, ачestѣ нѣме, а mi fost întpo-
дѣс ла noi mi ла кѣрѣиле Domнiлор де маі nainte
prin грѣмѣтичii Sipѣi mi Славонi, ачestѣ Бѣ-
кѣр, де ла kape орашѣл Бѣкѣрешii іmѣ depi-
въ нѣмеле, este знѣ Padѣ Bodъ, пpeкѣм mi ве-
демѣ кѣ се нѣмеште mîнѣstipea чеа алѣтѣpеа
кѣ bisepika Sfintѣл Тѣnase, mi kape, în bekime,
а fost neапѣрат о четате, înainte де Padѣ Mix-
nea, челѣ че се зиче кѣ а fъndat ачeastъ mîнѣstipe.

* Bedeѣi kponika лѣi Шlinkaі, томѣ I, наѣince 337.

Черчетінд дар ши жсдекінд лєкрєріле дєпє истопіе, кїт ши обсервінд posiііеа ачєстоп локєрі, ши маї алес, дєпє кєм се афла їн векїме аконєріте де пєдєрі ши смїркєрі, чє лє форма албіеа Дїм-бовїції, фєндареа Бєкрєштїлєї неапєрат се їнчєпє маї їнтїї де ла нїмте лєкрєрі мїлітаре, кон-стрєїте, дєпє чєеа чє се веде, нємаї ши нємаї ка сє се поатє лєнта ши апєра цара де не-воїле ши їнвасїїле варварїлор, каре роїає tot-д'аєна де кєтєре Дєнєре їн сєсєл єї; м'ама, дїн чє їн чє, кє їмнїї, се констрєї орашєл ачєста ши се мєрі нїнє їн зїлїле поастєре. Бєкрєштїлєа дар фє їн векїме єнє пєнктє стратєїкє пєнтрє армїїле ромєнєштї ши нємїреа чє єл о поартє, о posedє де ла нємєлє фєндаторєлєї сєє, чєлє чє фє єнє кєпїтанє сає єнє осташє, кєтєре сїршїтєл секолєлєї ал XIV.

Мїрчєа Бодє дар їнкє п'атєнчї се сєї пє тронєл цєрії ши їнчєнє а'мї десволта талєнтєлє ши мареа са капацитатє мїлітарє, десїпє а лє кєрєїа фантє ероїчє кїт ши десїпє полїтїка са чєа їнсемнатє истопїеа єстє плїнє...

Де ачєеа адєсєїє сєбїєктєл скїєрії мєлє їн їмпєл пє кїнд домнї Лаїотє-Влад I, апої Дан ши Мїрчєа Бодє, чє се сєчєдарє єнєл дєпє алтєл ла тронє; ши маї алес ал лєї Мїрчєа Бодє, їнтєре анії 1383 — 1397, каре, їн рапортє кє їмнїї кїнд домнїрє Дракєла, Влад Цєпємї,

Padx da la Afxmauī, Mixai Biteazxl mi Padxl
Шерван, fx epoka чеa mai mare de famx mi de
glorie pentrx padixnea romxnъ!...

Aчesta e sxxiektxl че 'л skpiseiъ!.. Чitиū, въ
pog; тpeчeū kx vedepea maiмxлте грешелi че
sintъ stpekxpate atit de mine kit mi de ла тiпа-
ръ, пpiимигi ачееа че e intepesantъ mi патpio-
tikъ; лъсаū intp'o parte ачееа че въ пape a нъ
fi вxnъ, mi venиū dimnpesнъ kx mine съ kpi-
tikъmъ ачееа че ва fi вре-о epoare in истopie. Нъ
xitaū insъ kx пасixnea че o авxi асxpа ачестei
deskonepипi, fx поpниpea xнxi simxимintъ de a
transmite xpmamилор nostpi чееа че пpeдeчe-
sopii, in мiжлокxл каламитъцилор in кape се а-
flа пapa, in тiмпиi пpимитивi аi фхндъpii канита-
леi, нъ ле пepmise a кxцета ла noi mi a не
лъса o kit de микъ skpiepe, асxpа ачестei им-
пpeцiъpъpi atit de импopтаnte.

A. Pelimon.

КРОНИКЪ ВЕКЕ.

Пре времеа марелѣ Лаиомѣ, краѣлѣ дѣрїѣ Ън-
гъсрештѣ, мѣлте повїѣ мї нѣстїїрї аѣ фѣктѣ Тѣтарї їн
Молдова, атїта: кїт тоатѣ дѣра де лѣксїторї с'аѣ фс
голит, орашеле ле аѣ фост стпїкат, мї кїмнѣспїле кѣ
селѣатече хїаре ѣмплїндѣ-се, с'аѣ фост стпїкат, їнтокмаї
ка мї ѣнеле дѣрї, каре н'аѣ обїчїнїт сѣт грїжеа їм-
пѣрѣтеаскѣ а рѣмїнеа.

Каре нѣстїїрї а дѣрїѣ вѣзїндѣ-ле Богдан Бодѣ,
аѣ кемат мѣлїї оаменї дїн Ардеал мї дїн Молдова,
сѣт деалѣл Хемешї, апроане де ана Пїстпѣї Саретслѣї
мї Прѣтслѣї, лїнгѣ Молда нѣмїтѣ: їаѣ амежат, мїаѣѣл
нѣмїнтѣ, каре де де мѣлте ера а Дакїї, де ла Дакїа
Готїа де ла Готсїї, Генїдїа де ла Генїдїанї, мї Кѣ-
манїа де ла Кѣнсїї се кема, мї ѣел маї де преѣрмѣ
Країс аѣ фост Декевал, каре їнкѣ де Траїан їмпѣра-
тѣа Ромї аѣ фост стпїкат, мї дѣнѣ ел а стѣнїнїт Готс-
мїї мї Бандалсїї, Хѣнсїї, мї Атїла, апої скѣнїн-
дѣ-се Ънгсрїї, ї аѣ домнїт Госнодар мї Боевозї їн
900 де анї: мї аѣѣѣа вїне окїрмѣїа дѣра Молдовї. Дѣнѣ
аѣѣѣа скѣлїндѣ-се Тѣтарї аѣѣпра дѣрїї Молдовї, їн а-
нѣл 1399, аѣ їнѣѣѣѣ де ла ѣнѣ ѣмїонѣ, кѣм кѣ Богдан
Бодѣ ар аѣѣа о Кокоеанѣ тоарте фѣрмоасѣ: кѣрїїа ї

I

BUCUREȘTIU.

Капитала Ромініі мерітъ а fi deskpisiъ nen-
trъ ka fi ei kъm mi stpeini съ o kъnoaskъ
maivine, a'isti inchenstъl fъndъpъii, evenimentele,
prefacherile mi kalamitъциle че in mai mъate
pindъpi аъ kъzъtъ ne dinsa, kit mi viada fъn-
datorъlxi ei, kape i a d'at nъmеле ачesta, че
kopъsnъnde преа mъat kъ varietъциle kape ле
gъseunte чине-ва inъъntpъ-i mi de чisръ in пре-
чisръl ei...

Фрѣмоасъ kимnie че се 'ntinde ne лingъ
ачeste dealъpi kape okoleskъ орашъl Бѣкъре-
шти!.. фрѣмоасе локъpi kape il mърѣinеште de
toate пърциle; dealъpиле, вѣиле, колничеле, апеле,
пѣдъpиле mi atitea minъstipъi, акъропа nitopeskъ
privipe се nape kъ ap domina neste dinsъl;
fiindъ kъ totъl ininsъ, variatъ, infъциmindъ mai
mъate клѣdipъ kolosale mi чisdate, прекъm mi

mii de frământări, de kape se vâkъръ okîл, mintea, kît mi atinđe inima!...

Kъм vedegî dap, ачеаста este kanitalа Romîniî, ъnde pezidъ азî stъpnîitorъл: ачî лъ-къeskъ frъntamiî дъpiî, kanitalistî, към mi чей kape n'аѡ nîne!...

Треве съ ne înklinъmъ frъntea îndatъ че ne апропиemъ de dînsa, ka ачелиа ал кърpiî нъме, ka mi viада че о петpekъ лъкъitorî еî, este въкърпеа, плъчериле, desfъtapea, лeчepitatea, галантерпеа ш'атитеа алтеле о mie ш'о сътъ че нъ ne маî vinъ вîn minte...

Аша dap съ vorbîmъ маî întîiъ despre posîdiea локълъî, de авъдиеа frъmъsegiî че posedъ, despre întepesъ mi împoртanца че о ape, de чееа че face ne Romîнъ a fi mîndpъ despre dînsa, ka че poate admîpa ънъ streîнъ kînd ажънче ла порпиле еî, че лъкръ 'î а fъkъt маî tot-d'аъна а се lini de dînsa ka съ нъ se маî dъkъ, че а fъkъt ka еî съ прîvîaskъ înpînsa о патpie а лоръ, mi, însfîrmit, а zîche ачеа вътрîнъ zîkъtoape:

Dîmъovîgъ апъ dълче,

Чîне веа нъ se маî dъче!...

Адî азît, domnîlor, ачеста este Бъкърештîл!...

Este аша дънpe към îл vedegî; саѡ daka

nș'а kșnoamteđi bine, vî'а voî deskpie în kîpъа
șpmъtopș.

Патрș șligi mapi paralele, țe sîntș tziate
prin o mie m'o sștș ațtele kape skotș în dpeantă
mî 'n stînga, fie kape din țeλε prîngîpale đîînd
aproane kîte o жсмъtate mîłș mî mî mîłt.
đskînd mî toate kъtpe aчeeamî dîpekđîșne,
fîînd лъtșpate de kase mapi mî mîçî, palate mî
kърđî mapi воерemтi, lîngъ kape se mî vъđđ
mî pînъ azî, içî mî kolea nîște kъsșđe mîçî
bekî; se gъseskș lîpskъnîi, mapkîtъnîi, bъkъnîi,
memtешșgarî, kîpçîșme, o sșmъ de prekșnegî,
bankerî mî de тi kape nș fakș nimika; o lșme
grъmъđîtъ, înkîșș întpe nîște mъnđî de kase;
o mъlđîme de oameni șpnîkîndș p'în tîpgъ mî
prin maxalale, mî mî kș deosebîpe o sșmъ de
femei kokete!..

Çe însemneazъ însъ nșmъpъł aчela de
mînъstîpî mî xanșpî kape domînъ ka nîște
çitadele poșîgîea opашъłî, prekșm: Kърtea
Beke, Padș-Bodъ, Kostandin — Bodъ, Șepșan-
Bodъ, Kotpъçenî, Bъkъpemтi, Sf. George țe a
aps kînd kș fokъł de la 847, Sf. George ңel
bekîș, șnde odatъ a fost metropolîe, bîșepîka
Kolđîa, ał kъpîia tșpnș, de mî pșînatș ne жсмъ-
tate, ne adșçe înkъ amînte tpeçepea soldađîłop
łî karol XII, đșpъ nepdepea bъtъi de la Pol-
tava, bîșepîka Sf. Stefan, bîșepîka. Kpeđșleskъłî,

Sependapi, visepika Slobozia. Antimă mi ȳ a t? dar
mai kă seamă visepika Sf. Tăuase kape, din
ceea ce se vede, ap li ȳel mai bekiă dokymentă
ȳe s'a păttrat snpe a ne apăta bekimea Băkre-
știălii prekm mi nămele fəndatorălii săt.
șnă monșmentă nlinde oriđinalitate, līngă kape,
semnele șnei beki zidării konpindă amănsutele
șnei lăkrăpi impotante, ne kape timnă mi
mīna omăli o a desființat...

Toate aȳeste edificii pēnpeșintă date
istopice, mai măt saă mai pătlin impotante, kit
mi nămele ne aȳei bătău kape aă făkătă
kīte ȳe-ȳa pentă patăia loră!...

Pătline īnsă dīntre aȳeste lăkrăpi pătīind ne-
preskimbate de timnă mi īmprețisări, ȳele
mai frămoase mi īntepesante amănsutări a le
istopii loră s'aă pēpdătă īn īntănepikă tpekătăli;
ș'așă. snpe a voră desnpe fəndapea Băkre-
știălii, alergătă la īsvoarele șnor skăpări
pătlikate n'īn stăcīntate prekm mi la trādīie,
kă kape ne nevoimă de a afa adeșă; īnsă
mi aȳcasta, dīn nenorocire, atīnsă de īn-
fășīnga timnărilor mi ȳ. a. at, o gătīmă foapte
īntănekătă mi pēa pătlin esaktă desnpe tpekătă
mi stăpea șnor lăkrăpi...

Opi kăm, oape kape kponiȳi deskonēpīte
mai īnkoa, șnșșele bătăriilor prekm mi
pătīnele vorăeskă!...

O! kît n'am avea a sune despre Bskremtiș și societatea lui!.. kît n'am avea a vorbi pentru ca să descriește treburile-și și starea sa cea actuală!...

Ce de evenimente se petreceră într-o vreme d'atîtea ori kind voi destina ca să imprimăm semnele nenorocirii sale a le scrie pe fața fiiei României!

Kît de grandiosă îi fu treburile în zilele împărieșilor! asemenea și kît de tristă, kind acesă populație de anșare, de persecuție, de invazii a le streșina, de chin, de foamete, de foș. kît și de înecăciune!..

Toate acestea s'afecționează Bskremtișul pre-kem și toate dăra, în timpul kind Tătarilor, Turcilor, Poloni, Nemților și alții, kînd și kînd aș treburile n'au, kări înșind dăra, o fără a tremura kă jafă și kă slăbire!..

Avem însă a vedea și fantele cele mari a le Domnitor României, ceî ce mezînd ne trona dării în acesă kanitală, și înscrieră nșele în istorie kă vîrtă și mari și 'și încoronară fața kă lăși, de kăre va vorbi kădeosebire postepitate!..

Măi kă seamă marele Mihail Biteazul, erol României în secolul XVI, kăre fără să se pesnekte dăptărele acesă populație prin victorioasele sale fante; învingătorul Nikopolii, al Xîrsovi,

Бръзи, ла Къльгърені, ла Сивіі, чел че интръ
къ помпъ триѣмфалъ ин четатеа Бълградъ
протекторъ ми домнъ Сѣксилор ми ал тоатеі
попълаціі дин Ардеалъ, скътъл апъръторъ ин
каре се реземаръ Сасіі ин тимпъл кінд еі се афлаъ
персекѣтаці де кърте воеводъл кардиналъ, ачеі
че импораръ ажъторъл съъ съ вие кѣт маі
індатъ а'і скъпа, ми, дънъ ачеаста, се фѣкъ
мареа вѣтъліе ин марцінеа Сивіелъі ла 1600;
ин зрмъ авъ а се лѣнта къ Полоні, ин кон-
тра лъі Іереміа Мовілъ ми ч. л. т; миі де чѣркон-
станде петрекът-а ерохл дин че ин че, ми пе
лѣнгъ атітеа немърїтоаре лѣкрѣрі, миі десънѣрѣрі
ми ненорочїрі къъъ песте дѣнсъл, нѣнъ ла сфѣршїтѣ! ..

Еі вїне, ачестѣ вѣрватѣ а стат пе тронъл
дърїі атїт ин Тїрговіште кѣт ми аїчї ин Вѣкъ-
решті!

Че де арміі се ведеаъ къ дѣнсъл, фїнд тѣвѣрїте
пе кїмпїіле ми вѣіле де ла Вѣкърешті, кѣтми
де чеалалтъ парте деспе Котрѣченї!.. сѣмъ де
кортѣрі, сѣмъ де арме ми тѣнѣрі, сѣмъ де каї
ми трѣсѣрі, сѣмъ де остїрі, ми офїцерїі лоръ,
воїерї дърїі, їнвешмїнтаці нѣмаї асрѣ ми арцїн-
тѣ, къ армеле челе маі преціоасе ми къ каї
вѣні, їнсѣфлѣціаъ рїндѣріле ачестора!., іар ерохл,
Мїхаї Водъ, къ манта са чеа алъ, къ кѣчїѣла
са де вланъ пе фрѣнте-ї, алергїндѣ пе калъл
съъ чел вїнтѣ де Аравїа, тречеа ин ревістъ ачeastъ

a sa armată, kă kape avă a se lănta în kontra lăi Sinan, în kontra emірѣлăi, прекъм ми а Канѣ-лăi тăтѣпеск, în kontra лăi Andrei ш'а лăi Sigismund Batopi, în kontra лăi Мовілѣ ш'а лăi Zamoiski!...

Dar kă toate kă soapta îi презрăсі ачеа nenorочіpe d'a перде бѣтѣліеа kape o didese лă хотарѣл Молдові ми маі інкоа, între Бѣзѣш ми Плоешті, fiind okolită de атігі іnemісі нмероші nimeni нѣ ва пѣтеа тѣгѣдăi kă ел s'a лăнтат kă бѣрѣѣіе, n'a пердѣт нісі odată енерѣіеа ми корачіѣл, ми се прегѣтіа d'a întreprinde маі марі faute pentрѣ nađisnea sa!. a інфрѣнта ми маі марі nenorочірі!...

Iată dar че а авѣт Бѣкѣрештіѣл де mare ми помпосă în trekătă; vedeu-л ми че este astă-zі, în ажѣнѣл ѣнеі реѣенерѣрі, де kape лăмеа се окѣпѣ!...

Priviđi-л аша дѣпре кѣм се афлѣ ми се гѣсе-nte, kă ѣлідіе sale, kă kolina Metropolis, kă тѣрнѣл де лă Колѣіа, kă маі мѣлте edifičіѣрі despre kape vomă vorbi маі întins, kă палателе, spitalѣ-ріле ми вісерічіе sale, kă грѣдіна Čismečіѣлăi, kă Dîmboviđa че кѣрѣе prin miжлокѣ-і, refle-tînd черѣл ми арборіі де пе марѣінеа sa kă мѣлѣ елегандѣ ми frăмѣsece; афарѣ нѣмаі dăka ар trebăi сѣ vorbimă ми че-ва despre nekăрѣđenieа ѣліділор prinčіпале ми а махалалелор, пе ѣnde нѣ поđі ѣмѣла în timpѣл іерніі де лăкѣріе ми

poroaiile челе mapi, kît mi vara de m̃ata прѣ-
 фѣrie, pentрѣ kape, нѣ шtimѣ, în adевѣрѣ, D. D
 пропrietari, чеї че се бѣкѣрѣ де бѣнѣrie про-
 prietărilor d̃mnealor нѣ vor a se s̃ușne la o or-
 dine, saș astopitatea ok̃natъ de alte treбї mi dese-
 skimѣrї, n'a p̃st̃t аж̃enѣ кѣ лѣkrapea ñnъ
 akolo?..

Fie opї k̃m, Бѣкѣрешtiа este s̃rѣtesaрѣ
 de fr̃m̃sege ñtopeaskъ mi istopikъ; este s̃nѣ
 diamantѣ ink̃atѣ!..

II

INTREBA.

Intreba-вор ценерадиіле виітоаре ши вор чере sokoteалъ desupe мъріпеа тpekытълѣ че нѣмъръ атиці Prinци de ла deskълекътоаре ши нінъ ази, кape сінтѣ фантеле лорѣ ши кape дінтпінми аѣ fostѣ адевѣради патріоци саѣ ба?.. кape аѣ fost бървадиі чеі адевѣрат марі Роміні, чеі че аѣ pedikatѣ пе нїеа Ромініі ка дін тр'ѣнѣ мормінтѣ, кълкінд сѣе пічоареле лорѣ палонѣл ши фспїеа барбарілорѣ?.. кape сінтѣ ачеле famіліі адевѣрат nobіле, кѣ кape се poate міндрї атїт de мѣлт Ромініеа, нѣміндс-ї адевѣради еї фїї ши ерої?..

Мѣлдімеа монѣментелор, мѣнѣстїріле ши четїїле de кape е цара плінѣ, спѣнѣ нѣмеле ачестора ши 'н дрент бїне кѣвїнтаре консервѣ виіторимѣї тоатѣ глорїеа ши нѣмеште кїте зна зна фантеле лорѣ!.

Мѣндїї nostri іарѣнїї, прекѣм ши мѣредѣл Данѣїѣ, консервѣ їн сїнѣ-ле монѣменте мѣлт

mai vekî de kîf ацелеа а ле кърора date se înченѣ de ла deskълекътоареа лѣ Negрѣ Bodѣ; ачестеа сîntѣ ми mai мъреле ми mai sakре, fiind кѣ konсервѣ кѣ аtîта statopnîcie fanтеле стрѣѣ-ниlor nostri!... Еле рѣмîнѣ ка нîмте dokъmente sigъpe а ле примîlor nostri пѣриндî, primi învîngъtopî аî орделор барбаре, ачеî kape ne konstituirъ нѣмеле, naðionalitatea, limба, insti-tuðii, tpekъtъл ми kîар viîtopъл nostрѣ!

Beniði de ла marðinile лѣмîî ачеî чевоiðî а вѣ înkpeðinga mai bine despre ачесте аdevъ-рѣрî, сѣ vedeðî îнши-вѣ кѣ okîî четъðиле, дрѣ-мѣрîле челе колосале, сѣмѣ de колоане, рѣмѣ-миðиле подѣлѣî peste вѣтрîнѣл Istрѣ, mormîн-теле ми сѣмѣ de лѣкрѣрî преðioase!.. beniðî кѣ marî кѣ miðî ка сѣ admiraðî antikitatea Dako-Romanъ îн sakрѣл ачеста пѣмîнтѣ! unde ми, пîнѣ азî se аѣде кѣ аfekðiъne îн гѣра попорѣлѣî, prin kîntevîle ми tpadiðiile sale, нѣмеле Aðpe-lian, Traian, Nerва, Деcheвалѣ ми ч. л. лт!..

Aша dap, стрѣѣtînd bekîmea sekolîlor, admipînd fanтеле ми monъmentele kapele гѣсе-ште чîне-ва аtîт de des îн feptîла ми авѣðioasa noastrъ патpie, ne плаче tot-de odatъ ми а vorbî despre челе dintîî famîliî domnitoape, de чеî dintîî Dъçî ми Banî че стѣпîнîръ Pominiea îн парtea dinkoачî ми dinkolo de Oлтѣ, ачеî че 'ш' аѣ fostѣ аmezat tponъл ла Kîmpълъngѣ,

ла Краіова, ла Арґеші, ла Тірговіште ми ін
зрмъ ла Бєкѣрешті...

Dintpe тоді ми toate ачесте famiіiі, snіga
Basaravіlor este чеa маі веке ми маі глоріоасъ
pentрѣ нѣмѣрѣл вѣрѣадіlor маі че дете ми
pentрѣ bekіmea sa.

În ал XIII sekлѣ 1290, Padѣ Negрѣvіind
din Ardeal кѣ знѣ нѣмѣрѣ де оamenі, пѣртѣ
pesвоіѣ ін kontra Тѣтаріlor чеі че інѣndасерѣ
пара п'атєнчї...

Бѣтіндѣ-ї dap ми інvіngіндѣ-ї пінѣ че ле
спарсе маі toate кѣівѣрїле, пе ѣнде ераѣ ашезадї
ми інѣрїгї, ел алесе Кїмпѣлѣнгѣ ка прїма
sa pesідінгѣ ми маі пе зрмѣ се стрѣмѣтѣ
ла Кѣртеа де Арґеші.

Дѣпѣ моартеа лѣї Negрѣ, трекїнд domniea
ла знѣл dintpe fii Банѣлѣї Краіовї, sedeskise о
лѣнтѣ інтре ачесте дозѣ famiіiі, kapese sfішїарѣ
ми се gonірѣ зна пе алта кѣ mare зрѣ.

Mіхаї Basарав ми апої Aleksandrѣ, че се
трѣѣаѣ din snіga Банѣлѣї Краіовї dіspѣтарѣ кѣ
мѣлѣ енерѣїе ми капачїтате дрентѣл domnїї, кїт
ми лѣарѣ інapoї дела Ынгѣрї четатеа Северїнѣл,
асѣпра кѣрѣїа реѣїї лорѣ авеаѣ претенѣїе, де
кїнд кѣ кавалерїї немѣїї, чеї че трекѣрѣ п'аїчї
supре а се pesвої кѣ fii semілѣнеї...

Dan, sѣkѣesopѣл ачестора, нѣ posedѣ де ла
natѣрѣ інdestѣлѣ вѣрѣѣїе ми ел чедѣ Ынгѣрїlor

тъпінїрѣа Северїнѣлї, нѣмѣї ка съ нѣ дескїзъ
есвоїѣ кѣ дїншї, шї а трѣї їн паче кѣ пополни
ївечїнаїї.

Înt'ă acestea, tronul Pominii se strămutase
a Tîrgovînte.

Dan I find ɛnɛɔ dintpe fi lɔi Negrɔ Bodɔ, nɔ
osedɔ de la natɔrɔ mi viptɔɣile pɛɔintelɔi sɔɔ!...

Înt'această eră Tărcii înaintă și pasii
epei în Europa.

Тѣтаріи нѣ маї пѣдінѣ фѣкѣрѣ ші еї ачеа
care diversitate, înkît Moldova, Polonia, Un-
gariea ші o parte din Împѣрѣдѣа Цѣрманѣ фѣ
sătrѣя челеї маї крѣнчене ресвоірі.

Nici o nstepe nmaî ksteza a dîne arma
n sssş, afarъ de Moldoveni, чеі че, sşş Dşçі
opş, dintpe kape Stefan fs челş maî mare mi
chel maî bravş, penşrtаръ viktopie în kontra
achestop orde de varşarі, kşm mi Pomîniі, лъ-
kşitopi din Maramşrşşі, la хотареле Źngarii kş
Polonia, kapi, într'şnş pesvoіş челавъръ, şçіserş
neste maі-zеçі de miі de Tştarі, a le kşrop
oseminte se vşdş mi pînъ азі алbind prin. fşn-
dşx vşlor de la Maramşrşşі!..

Pe aчeл тiмнѣ доmнi iн ȡара noaстрѣ
Лаiк Bодѣ; саѣ Лаiотѣ чeл ѣтрiнѣ, ѣнѣ Domнѣ
biteazѣ, kape. нѣ маi нѣгiнѣ с'а iнsemнатѣ iн
лѣпта чe а авѣт-о кѣ Ѣngѣpi мi. кѣ Тѣрчi.

Бегї мтї їнсѣ кѣ ачестѣ Лайотѣ Водѣ авѣ
ѣнѣ фїѣ каре се нѣмїа Бѣкѣр!

Ачеста фѣ фѣндаторѣл нѣоїї капиталѣ, мї де
ла дїнсѣл їмї траѣе нѣмеле Бѣкѣрештїѣ!..

Маї нainte їнсѣ д'а дескрї вїада мї їм-
преѣїѣрѣїле че а фѣкѣт не Бѣкѣр мї не алїї
Domnї ка сѣ вїе а лѣкѣї сѣѣ коаста ѣнде се
афлѣ астѣ-зї мїнѣстїїїле, прекем, Радѣ-Водѣ,
Кѣртеа-Беке мї алтеле, вомѣ контїнѣа дисептанїеа
че їнчепѣрѣмѣ десуре фантеле Domnїлор чеї
бекї, мї маї тїпзїѣ не вомѣ опрї окїї аѣѣпра
капиталѣї, ѣнде ненорочїеа кѣ ѣкѣрїеа їмї де-
терѣ маї tot-d'аѣна мїна мї їнтїнсерѣ ка ѣнѣ
ланѣѣ саѣ, ка ѣнѣ вѣлѣ де toate колоареле а
лорѣ їмпресїѣне peste фрѣнтеа еї; їар нѣмеле
фѣндаторѣлї сеѣ пекеамѣ мїї де фрѣмѣсегї мї
мѣлїѣмїрї кѣ каре ле плаче а се їмѣѣтаїнїмїле
аманїїлор чеї жѣнї мї ферїчїї!..

Dan ал II, фѣ сѣчесорѣ лѣї Лайотѣ мї Dan
пречедѣ не Mїрчеа I чел вѣтрїнѣ.

Честѣ дїн ѣрмѣ, mare ѣенералѣ мї конкерантѣ,
їнтїнсе хотареле дѣрїї мїнѣ їн mapea Neагрѣ!

Ачестѣ вѣрѣатѣ че мтїѣ прїн мерїтеле сале
мїлїтаре мї полїтїе сѣ адаѣѣе маї мѣлте тїлѣрї
ла короана са, астѣ леѣ че фѣкѣ а тремѣра
їнемїчї дѣрїї сале, сѣпѣсе ла леїїле лѣї не тодї
ачеї каре аменїнѣасерѣ прїнѣїпатѣл пїнѣ атѣн-
чї, мї се нѣмї Прїнчїне ал дѣрїї Romїнемтї,

în ničí znele din nъzntpъ-ї, прекъм ми дара
а avea dpentъл de а face pesъелъ ми а інкеіа
паче . . .

Aste лъкрърі zise ми penetate de mai мълді,
este партеа чеа mai întepesantъ nentpъ fie че
Ромънъ аdevъpatъ, ми sokotesk къ нъ се ва
інгрезіа чіне-ва d'а ле askълта м'ачeastъ datъ
în deskpiepea че о вої face.

Mipchea dap, ziche istopiea, фъ челъ dintiї ka-
pe kanitъл къ Поарта Otomanъ ми de ла дінсъл
авемъ челе dintiї лінїї konpinътоape de dpe-
ntъpіле дepiї în pеладіе къ Поарта Otomanъ.

Ел фъ ачела че імнърці дара în ont-spre-
zeche жъдеде, саъ ont-spre-zече кънітанїї, репре-
sintînd fie kape жъдедъ кїте знъ mikъ kopнъ
de armie, ми аша тоатъ дара о авъ organisatъ
militъpеште, ка ла тїмнъ de nevoie съ поатъ
pedika d'odatъ mai-zechi ми пїнъ ла ont-zechi de
mii de oameni nentpъ pesъелъ.

Mipchea peorganisînd Ромъніеа інтр'ачestъ
kпнъ, фъкъ dintpînsa о дартъ mare ми пътерникъ,
прекъм ми de тоцї pesnektatъ!..

Нъ інсъ ми алці Domnї, съчесопї аї лѣї
Mipchea, аъ авѣтъ ачелъ fepичїтъ денїъ прекъм
м'ачеа енерпїе че о desвълі вътрїнълъ Prinчїе,
ка съ пъстpeze neviolabіле ачесте dpentъpї konsfin-
uite de дінсъл, prin atita лънтъ ми върсape de сїн-
че!.. Чеї mai мълці фъръ nimte tipanї linsigї

de amorxăş patrii şi desvărkaş de opî che demnitate, kape se лтсаръ а fi паралисанî prin korşunîe şi intriçile de dinъentpъ kît şi de dinafarъ, şi kъ ачeasta нъ фъкъръ de kît а да dpentşpî streinilor ka съ se amestîche şi маî мхат în trevîle церîî... Ромъنيةa пердъ съв дînши маî toate прîвîлеçîîле sale челе vekî... Акъила ромънъ stъtъ tpîstъ şi фъръ активîtate, сервîлъ ла воîнга streinilor. iar нъ мîндръ şi 'n арîпатъ ла воîнга наçионалъ; ea нъ însouîa маî мхат фълперъа аколо unde trevъia ka Ромънîî съ fie învîngъtopî; ea ера ka şi пердъtъ, steaoa sa stînstъ şi нîмîçîtъ de молîçîenea şi мîршъвîеа ачелора kape domniaş!..

Daka маî întîî tpîvъtъа kъtpe Поартъ фъ pegълат de 3,000 ванî romîî d'аî церîî saş 500 арçîндî tşp-çemîî, îн çpмъ kpecкъ ла съme de îngpozît; ба îнкъ, чeça че ера маî greş пентpъ царъ, î se черъ а да не tot анъа зндъ нъмъръ de komîî şi fete, ш'ачeastъ черeçe se penetъ пîнъ ла жъмъtateа sekолълî ал XV, kîнд о mîнъ Проведîнçîалъ фъкъ съ se ара-те iarъшî зндъ Домнъ бравъ, kape съ факъ а se de-ntenta къраçîçа îн îнîма Ромънîлор, съ'î kondскъ iarъшî ла vîktopîe, şi kъ армеле îн mîнъ, съ adскъ амîнте Търçîî dpentşpîле церîî, stîçъate îнтpe dîn-sa şi Ромъنيةa !..

Ачeста а fost Влад V Ценемî, kape ла 1460 penoî vekîле tpatate, îнкеîате îнтpe царъ kъ Поарта Otomanъ.

Ачестѣ Принципне капе се трѣѣа дин фамилиеа Дракѣла, саѣ а лѣѣ Влад III, ши ера фрате кѣ Радѣла IV, кѣрѣѣа и с'а зѣс ши челѣ фрѣмосѣ, не лѣнгѣ крѣзимѣле челе неасзѣте че ле сѣвѣрши ѣн контра ѣнемѣѣлор сѣѣ, а ренѣртат ши о мѣлѣдѣме де вравѣрѣ ѣн контра лѣѣ Махомет ш'а ѣенералѣлор сѣѣ, не капе ѣѣ вѣтѣ ѣн маѣ мѣѣте рѣндѣрѣ, пѣнѣ че ел, ѣн челе дин ѣрмѣ, и а фѣкѣт ка сѣ респектѣ векѣле стѣнѣлѣѣѣѣ, ши ѣара реѣнтрѣ ѣартѣши ѣн рѣнгѣла еѣ!..

Ѣнсѣ ачееа че фѣ foarte тѣпѣстѣ нентрѣ Ромѣнѣѣ, е шѣрѣла ненорочѣрѣлор нентрѣ капе тот Ромѣнѣла се каде а вѣрса лѣкрѣме ши а арѣнка деснредѣла сѣѣ асѣпра тѣекѣтѣлѣѣ: ачестеа аѣ fost, ѣнтре алтеле, ресѣслеле ѣрмѣте ѣнтре Молдова кѣ Цара Ромѣнеаскѣ, адекѣ: ѣнтре Domni Молдовѣѣ кѣ чеѣ дин Мѣntenia...

Ѣенешѣ нѣ маѣ пѣѣѣн се вѣтѣ кѣ Stefan челѣ мѣре ал Молдовѣ... Ѣнсѣ, ка сѣ маѣ ворѣѣмѣѣ деснре ачесте лѣнте, ѣнтре ачестѣ доѣ пополѣ де ачееашѣ ориѣѣнѣ ши ачееашѣ крѣдѣнѣѣ, ар фѣ о дескѣѣпе дешартѣ, саѣ antinaѣionalѣ!.. Треѣѣѣе сѣ дѣмѣѣ ѣѣтѣрѣѣ челе тѣекѣте, провенѣте маѣ мѣлѣт дин рѣтѣѣѣѣѣ, ефекте а ле тѣмнѣлор де ѣнорѣнѣѣѣ, де патѣмѣ ши де ѣрѣ персонеале!..

Е о ѣnfamie d'a кѣѣнта чѣне-ѣа ѣре о ѣѣкторѣѣ ренѣртатѣ де кѣтѣре ѣнѣ фрате асѣпра алѣѣѣа, а Ромѣнѣлор ѣн контра Ромѣнѣлор, а ѣнеѣ мѣме ѣн

kontra fiilor ei, saș a znei fiș în kontra ut-pingilor sîi, pentră kă Moldovenii ne sîntă frați, konsințeni, păringi, saș, așt-fel a zice, ceea ce sîntemă noi sîntă ei, mi ceea ce sîntă ei sîntemă noi!..

Kă toate însă e de observat kă daka ačestî Prinçini se vătărbî între dînșii, ačeasta o fătărbî nămaî kînd nă se gătiaș inkărkăci kă vre zăb pesvələ din partea streinilor, saș nămaî pentră a zăni prinçinatele, iar kînd se vedeăș lovini de kătre o pătepe de dinafară, atănci amîndoi lăsaș zăile la o parte mi se lăntaș de o potrivă în kontra inemiciilor...

Așt-fel se arătărbî Romăni brawi, penștînd viktorii săb Mircea, săb Stefan, săb Bogdan, Petră mi alții, săb Țepeșii, săb Padă de la Afșmați, săb Mihaî mi pînă la Padă Șerban!.. Toți ačestî vătărbî marî nășerb stema mătipei pe fruntea țepii lorș; iar de pe la jămătatea șkolășii al XVII, mai măt saș mai pînă, ačelă miș de Domni, eșcunție zăb saș doi, de la kare ne pătase kîte țe-va, nă penșesintă dekăt tablo: a nenorociților mi era kăderii kă deșvătășire a Romănilor!..

Padă IV șăvedă pe tronă dănt moaptea ză Vlad Țepeșii, mi, prekăm arătărbîș mai șăb, pesvələ se zăma inkă kă fătăre între Romănia mi Moldova; nă însă fătă nerederea

kopdialitatea sakră între aceste două țări ca două țări, a se uni și a se izbi între dânsele, a se mări și a se lega ca să fie una, să fie țară în kontra nenorocirii și a tot felul de amenințări de dinafară!.. a se face una și având un cap amândouă, să 'l aibă încoronat prin cârmă și amorul fiilor ei, a părăsi ne stema sa gloriea bravurilor pînă la vreme și în viitor, a se pune mare și puternică, să fie aleasă și respectată, a fi iubită și căsătită, să poarte numele celui demn de antika ei mamă, să dăne în țară ca țara și țările sale, a fi pusă în fața oștrilor!.. Ținutul și fericitățile mureș, deosebi și prea iubită țară! acestea și le știe fiul mureșilor și fiul țării, celui ce tot-dăuna te a servit și te a adorat ca ardoare!!..

Ast-fel s'a văzut Pădă cel mare, Pădă V, dînd mîna de pace și de învoire ca Bogdan, fiul lui Ștefan cel mare, ne la încheietă skolăși XVI, 1506, și îndă-se și învoind-se ca niște țări, făcînd încheietă de arme între dânii, și zînd ca desăvîrșire vîrșimănea cea treacă dintre ei și pînă la morți! . .

Nici odată servitoare mai mare ne pînă țării Milcovăși, nici odată veselie mai pînă țară n'a cîștigat inimile Mîntenilor și a Moldovenilor!.. Principii ai amelor țării,

împreună în armii pe o movilă, în mijlocul unei
 kîmii strălucitoare, generali și ofițeri ai ambelor
 staturi, se îmbrățișară și și apropiară inimile;
 metropolii și preoții consacrară snipea și în-
 voirea aceasta prin oficiul cel sfânt; bine căvin-
 țările și praga către Dumnezeu se înălța de prețu-
 tindenia, țările și senele armelor anunda prin
 detșapea loră lăcășitorilor celor mai demeritați,
 ca să ia parte la komna veselie și să graveze
 adînc în inimile loră iubirea fraterne, să și sni-
 pea Moldo-Românilor!..

Acestea fără zădărnice cere ferice și demne
 de memoria strănenilor astor bărbăți mari!..

Iată așora ese splendidă despre ună vii-
 toră ferice ce închipuie a se afla la opuscul
 Românilor!.. Soarele mărșă și așora tîntă
 spidea la țările acestă poporă însetată de
 amoră și de glorie!.. Omberle eroilor emiră
 din morminte ca să privească la hotarele loră
 pe Moldova și pe Româniea dăuînd xora frății
 m'a snipei întpe dinsele!.. iar fi și fiicele sale
 june și amorase, încoronînd fruntea-le cu
 răje și cu mărșăritărei, pentru ca să sepeze
 dimpreună cu mamele loră, cu bătrîni loră
 păringi și cu toți frații, sepeștoarea aceasta,
 întonaș imne de bărbărie și de lărd!..

O! zile nemtepe din inimile cere adevărat
 române!.. dar cu toate că nenorocirile mai

първите Николае Хорга, не аратъ къ totъа
din kontra. Este dar провабилъ къ, възънд чине-ва
posigiea локълъ ачестѣа прекъм ми адъкѣндъ-не
аминте къ пѣвъліріле инемічѣлор ѣн дѣръ се фѣ-
чеаѣ маѣ adesea опѣ де кѣтре Дѣнѣре, канѣтала
Tirgovishteа neапѣратъ кѣта сѣ аѣвъ нѣште пѣнкѣтрѣ
fortifikate, локѣрѣ де pesnѣнѣреа инемічѣлор саѣ
де апѣраре; ми сѣнд къ импрѣжѣмѣреа вѣсерѣчѣѣ лѣѣ
Padъ-Bodъ, кѣт ми чеа мѣкъ д'аѣтѣрѣ, не аратъ
ѣntokmaѣ semnele ѣнеѣ asemena лѣкрѣтрѣ, сѣнда-
торъа лорѣ дар а тревѣѣт сѣ фѣ вре ѣнѣ ероѣ
ѣар нѣ ѣнѣ чованѣ!..

Маѣ ѣntѣвѣи шѣт къ нѣмеле Padъ ѣн лѣм-
ба славонѣ ѣnsemneazъ Бѣкѣр, кѣре дерѣвъ де
ла зѣчереа *padosti*, вѣкѣрѣ. Бѣкѣр дар не кѣре
Sѣрѣѣи ми ѣnflѣѣнѣа лѣмѣѣ славоне че domnia
п'атѣнѣѣ ѣн вѣсерѣкъ ми ла кѣртеа Domnѣлор, 'л а
fost пѣrefѣkѣт ѣн Padъ, фѣ ѣнѣл дѣнтпе Domnѣ ѣерѣѣ,
прекъм ѣл дескѣре лѣѣenda sѣsѣ арѣtatъ: фѣ лѣѣ
Laik Bodъ саѣ Laiotъ Basараѣ...

Tot-d'asna stpeinѣлор лѣ а пѣѣкѣт сѣ мѣк-
шорѣре ачѣеа че се аѣнѣе десѣре ѣstoriea наѣѣѣ-
неѣ ромѣне, ми д'ачѣеа пѣѣsmѣрѣѣ вѣснѣл, кѣм
къ Бѣкѣр фѣ нѣмаѣ ѣнѣ sѣmѣлѣ чѣованѣ, ѣар нѣ
ѣнѣ ероѣ: кѣм ам зѣче, ѣнѣ Padъ Bodъ, а лѣ
кѣрѣѣа fante лѣ кѣnoашѣtemѣ дѣн ѣstorie!..

Ачѣстѣ Бѣкѣр, саѣ алѣмѣнѣрѣ Padъ, не сла-
вонѣште, лѣпѣтѣторѣ ѣн kontra вѣрѣарѣлор ми

fondatorul orașului Băkșremiti, se pșdi de kătre mămă-sa kă Ioan Korvin și Matias Korvin reșele Ungarii.

Beii cunoaște tot-d'odată kă Ioan Korvin, părintele lui Matias, de și Ungarii inventară cădata anekdotă asupra nașterii sale, nămin-dă-l fiă bastardă al Reșelui Sigismundă kă fiica unei voieră din Цара Ромънеască, нă fă de kă adevărată de orișină română: tată-săă Voikă Băt, voieră din țară, și mamă-sa Morsina, fiica unei nobilă române de la Хацег, din Transilvania.

Basarab Laiot, Laik săă Влад, челă че лăse parte în бѣтлѣа чеа mare de ла Bidin dimpre-пу kă Лăдовик Реșеле Ungarii în kontra armii lui Osman, че атăнчи фăкăse ipăngie din Asia în Европа, репăртă ачеа viktorie kape фăкă оное ре армелор kreștine... Дăпă ачеаста ivindăse neînвоірі între Лăдовик și дінсăл, челă че sășgінă niște претендii а ле lui Strășimир Реșеле Бăлгарі-лор, кă kape ера kămnată, прекăм și Лăдовик voind а săпăне Ромънія ка не о провіngie а са, și asemenі, despre алă parte, Лăдовик, че ера foarte devotă kătre kpedінца viserічii апăsene, лăkrінд prin mamă-sa чеа вітрегъ, Клара, соціа lui Aleksandră Basarab și prin sămă de misionari, ка să katoличeze пре Laiotă kă тогi Ромъніi, а-честеа prodăсеръ чертăрі și pesăele între дінші... Laiotă fiind norочită în pesăелă че'л авă kă Ѡн-

gъpi не цермii Дънъpii, лiнгъ Severin, прекъм. ши десне Transilvania вѣтiнд не Николае Воеводъа, челѣ че вреа сѣ ажъте не Лѣдовик, фѣкiнд кѣ армiеа са пѣвѣлiре iн Ромъниа, Ромъниi фъръ iнvingъторi ши, приiн iстегiмеа ши кѣраѣiа лорѣ челѣ mare, iшii апѣраръ iндендiнда!..

Бскър iнкъ копiлѣ fiind ѣрмъ не тѣтiне-сѣѣ iн ресвѣлѣ ши сѣв Dan Bodъ, дѣпъ ачѣеа, се деосѣи преа мѣлт приiн вравъра ши кѣраѣiа сѣѣ, kit ши сѣв Мирѣеа челѣ mare...

Ел ера жѣне ка де тpei-зечi де ани, iар тѣтiни-сѣѣ тpeкѣсе де шai-зечi.

Ера пенѣмитѣ десне мiнсiпеа аркѣлѣи м'а сѣѣеиi, прекъм ши а iнфiна кѣрсiеръа челѣ маi селѣatikѣ!..

Ел фѣсесе tot-d'аѣна iнсоѣit де ѣнѣ омѣ ал сѣѣ, саѣ алт-фел сѣ'i зiчѣмѣ ѣнѣ skъtierѣ, кѣ кape мѣрсесе iн вѣтѣлiе, ши ѣнде ера лѣпта маi кpиичѣнъ ши пѣpиколъа маi mare, аколо еi де-свѣлiсеръ iмуреѣнъ кѣраѣiа ши тоатъ вѣрѣѣиѣа ѣнор ероi...

Ast-фел vede чiне-ва не приiчiниi ши кавалерii. din медиъа евѣ, чеi че фъръ tot-d'аѣна iнсоѣиi де skъtieri, армаѣи ка ши дiнши, лѣнтѣторi вpавi, товаръши iн норочiре ши 'н ненорочipi, fiind iн-спираѣи де дpентате ши де аморѣ!..

Аша дар товаръшъа де вѣтѣлiе ши де кѣлѣ-торiи ал лѣи Бскър се пѣмiа Модикъ, жѣне ка

mi dînsă, челъ че нѣ маі пѣдін її семѣна în бравѣрѣ.

Бѣкѣр де ми крескѣтѣ маі мѣлтѣ не кîмпѣл љптеі, політика ачелор тîмпі черінд ка Домніі Ромѣніі сѣ се афле адеца în релациі кѣ Репіі Țigăriei ш'аі Полоніі, înвѣдѣсе віне лîмба magiарѣ, чеа полонѣ, кîт ми не чеа тѣтарѣ, пентрѣ кѣ одатѣ кѣзѣсе роѣѣ în мîиніе Тѣтарілор...

Ші îнкѣ, се зіче кѣ тѣтîні-сѣѣ кîт ми Дан Бодѣ тpимігîндѣ-л де кîте-ва опі ла Домнѣл Молдові, пентрѣ маі мѣлте тpeвî де статѣ, капе п'атѣнчî ера Богдан II, кѣрѣіа і с'а зіс ми Мѣшат, ел се алѣтспасе не лîнгѣ кѣртеа ачестѣіа ми с'а îнполат în остіпеа са, ѣнде фѣ пpіимит кѣ toate оноареле ѣнѣі фîѣ де Домнѣ Ромѣнѣ.

Молдова гѣсîндѣ-се п'ачелѣ тîмпѣ îнкѣркатѣ în пeсвeлѣ кѣ фîі Skitiei пpeкѣм ми кѣ алгîі, ел се îнsemnase кѣ destѣле бравѣрî, стрѣѣтîнд де маі мѣлте опі кѣ кѣрсіерѣл сѣѣ пîнѣ în мîждокѣл таверіі Тѣтарілор, ми пpîн ачeаста, кѣноскîндѣ-ле лîмба ми обічeіѣрîле, ле фѣчеа tot-d'аѣна mapî стpикѣчîѣні, ісѣîндѣ-і tot-d'аѣна ми îнtopкîндѣ-се тpіѣмфѣтopѣ дîнтpe дîнші...

Se шtie кѣ toate аsteа кѣ Moldova ера foarte mape п'атѣнчî, xотapeлe салe кѣ totѣл îн-тîнse ми се афла îнкoнѣіспатѣ де ѣнѣ спîѣ де чeтѣгîі не toate mapѣнііle салe. Desпpe Polonia аѣеа Xotinѣл, Sopoka ми Tigina; desпpe Тран-

silvania Cetatea Neamului mi Imperodova; despre
 Цара Ромънеаскѣ Кръчизна; не Денѣре четѣдѣле
 Peni, Картал, Кіліа, ми не Мареа Неагрѣ Че-
 tatea Алѣ саѣ Акерман.

Afarѣ d'aceslea Suciava era kanitala деріі
 іntѣрітѣ.

Іndemnept se лѣнтарѣ Полоніі, Тѣтаріі прекам
 ми Тѣрчіі ка сѣ ѣмилиаскѣ aste іntѣрірі че ераѣ
 пѣзите де кѣтре пѣркѣлавіі деріі, іn kape се а-
 фла tot-d'аѣна о garnisoanѣ оаре kape.

Махomet I кѣ toate сіліиѣеле че 'ми пѣсе
 ка сѣ копрінѣ Четатеа Алѣ, kape prin іnflа-
 інда еі фѣча не Молдовені стѣпніторіі Мѣріі
 Negre, нѣ фѣкѣ де кіт вѣрѣсѣ сіиѣеле а о мѣл-
 діме де остірі а ле sale ми, дѣпѣ о іnkonѣіѣ-
 раде де о лѣнѣ, фѣ nevoit d'a се petраѣе. Ърмѣ-
 торѣа Sultau Baiazet veni кѣ о flotѣ нѣмероасѣ
 ми кѣ о сѣмѣ преа mare де остірі че ле реверѣсѣ
 prin царѣ, прѣдінд ми пѣстіінд локѣріле не ѣн-
 де кѣлкаѣ, ми 'ntp'аѣестѣ кінѣ, іnkonѣіѣрінд Че-
 tatea Алѣ де не ѣскатѣ ми не аѣѣ, ми дѣпѣ о
 іmpresѣраде, kape 'л а kostatѣ преа skѣмпѣ, іn
 sfіrmіit ѣetatea kanітѣлѣ, не kape о ми лѣѣ іn
 стѣуініпе-і ми о іntѣрі кѣ garnisona са. Іoan Ал-
 ьерт, Реѣеле Полоніі, ла 1497 аѣедіе ѣetatea Sѣ-
 чиава не kape о ѣѣѣ кѣ тѣнѣріле іn кѣрѣсѣ де
 treі стѣнтѣміні, іnsѣ нѣ іsѣѣті а о копрінде,
 іnnd кѣ Молдовеніі дреѣеаѣ noantea ѣеа че ле

strika zioa tşnşpile Polonilor. Petru Bodu I
vâta armiea lui Kazimir fşkînds-î o mşlşime
de prisioneri prekm şî 'î lşu trei steagşri mari:
al Krakóvenilor, al Sandomirenilor şî al Leo-
polenilor. Bogdan Bodu, fişl lui Stefan челş
mare, vâta iarşu o armie polonşu че intru în
Moldova sşu komanda şeneralilor Petru O-
drovich, Konecpolski şî Бѣчачки. Kîşî-ва
пăişeşî fiind inkishî în Cetatea Neamşşu, se îm-
protivешte nşmeroaşei armii a lui Ioan Sobie-
ski, рецеле Poloniei. Stefan челş mare, bravşl
bravilor şî viteaşşl viteşilor, bate kş mşlşu
enerşie armiea Şngro-Polonşu prekm şî smşl-
уе kş destşl kşрауişş vîrşînda din mîişile lui Ba-
iazet; intr'şnş kşvîntş, sşmş de nişte asemenea
fante penşptaru Moldoveniî în kontra incmichilor
цери, ачei че voiaşş prin silşu sşu ле smşlşu libe-
ritatea şî indenendinga naşionalşu...

Înşu Stefan, vşzînd înaintşpile kape ле ф-
чаş Търчиî în Европа prekm şî stapea în ka-
pe се аша пşterile kreştine de атшчи, sfştsi ла
moaptea са не fişl sşş Bogdan sş şpmeze esemпашş
фрацилор лорş Мѣntenii, sş inkine prinşinatşl
ла Търчи, kş kondişii avantажioase, kape ачешта
се şî fşkş dşnşu treчepe de kîşî ва ані, prin
înkeepеа tpatateлор kape не sîntş mţiste.

Kş toate ачешта Moldova а sşfepit mşlş,
mai kş seamşу despre partea Тăтарилор, kape, din

timprile cele mai denăptate mi pînă mai încoa,
 nă închetară d'a fărnică desă ne lîngă malarile
 Прѣстѣлѣ, трекînd Бѣгъ ми Нистрѣ, дѣпъ же-
 фѣрѣ ми ч. л. л. Молдовеніі іаръші се афлаă ме-
 реă înкѣрауї кѣ дîнши ми, дîнтр'ачесте непре-
 кѣрmate лѣnte, ам нѣтеа змплѣ мѣте волѣме,
 deskpiînd fautele ми întîmplările de п'атѣнчї!..

Dap ka să nă ne denăptămă преа мѣл de
 съвѣктѣ nostră, ne 'ntoарчемă іаръші ла Бѣкѣр,
 челă че în mai мѣте pîndѣрї s'a fost мѣсѣрат кѣ
 Тѣтарїі, кѣ Знгѣрїі ми кіар кѣ Тѣрчї!..

Дѣпъ кѣм mai ziserămă, ел fiînd знă вѣр-
 батă foapte însemnată п'атѣнчї desne кѣnoшtinga
 лîмбілор, зніа întp'аztele знă karakteră tape,
 ne lîngă fisionomica sa чеа дѣлче ми о таіе че
 о авеа марціалă!..

Авестă ероă, кѣ toate преокѣнѣрїе sale
 mixitape de kape se афа okolit, mai кѣ seamă
 kînd мерѣа ла pesbелă, desvăлі kompanionăzăї
 săă пînă ми кѣдетѣрїе sale cele mai sekpete
 ми cele mai profunde simyîmînte а ле inimei sale!.

Dap de ла знă timpă, кѣ мѣлă mirape а
 kamapadăzăї săă ел се арѣтă че-ва îngpîжѣpată
 ми кѣzstă ne gîndѣрї!.. Nimenī nă нѣтеа кѣnoаште
 tot-d'odată nentpă че астр skimbape întp'însă,
 ми skѣtiepă săă mai adesea opī, prin vorbеле
 ми opîçinaxitatea sa чеа beselă, кѣта аї lîni-
 mti inima, denăptînd de ла dînsă toate îndoiezile

mi mîxnipea de kape era konpins. — Ел аззise negremit кѣ Тѣтаріи прадѣ Молдова mi d'achea кѣпета mi se грѣвѣа а мерце сѣ се ватѣ пен-трѣ Богдан Водѣ!..

Нѣ вомѣ зѣта ш'ачеаста, кѣ Ромѣніи інкѣ s'аѣ арѣтат ін tot тѣмнѣл кавалері!.. кѣчѣ, пре-кѣм еѣ фѣрѣ de вѣтежѣ mi неовосѣиї ін лѣнте, tot асемenea фѣрѣ mi романтичѣ, tot асемenea de адопаторѣ аї сексѣлѣ, tot асемenea аплекаѣи snpe а інтрѣине фокѣл sakpatѣ ал ачестѣи кѣлѣтѣ прекѣм mi а пѣстра ін ініма лорѣ чеа синчерѣ simdimîntele челе маї кѣрпате, tot асемenea de пасіонаѣи, прекѣм сінтѣ тоѣи поноліи de мѣазѣ-зи; tot асемenea de поеѣи ка mi дѣнни mi tot асемenea de коніи!.. Провѣ desupe ачеаста авемѣ ачеї вѣрѣадѣ марѣ, кape, нентрѣ дѣлчеа кѣстѣ-тѣрѣ а ѣнеї femci mi зѣмбетѣл еѣ челѣ аморосѣ, sakpîfikapѣ арміи інтрѣи!.. Ast-fel Antonie, vik-timѣ ал Клеопатрі, кѣлкѣ нентрѣ аморѣл еѣ ін-тепеселе натріи сале, пердѣ кѣнѣна глоріи mi 'mi рѣнѣсе канѣл!..

Бѣкѣр дар, не лѣнгѣ атѣтеа вѣртѣдѣ кape лѣ posedѣ de ла натѣрѣ, ера mi стѣнѣнит de о пасіѣне; о пасіѣне інсѣ че фѣчеа дѣнтр'інсѣл маї мѣлт ѣнѣ конілѣ, mi de кape ера окѣпатѣ преа мѣлт ініма са чеа тѣнѣрѣ mi ероікѣ!..

În mijlocul victoriilor penuritate de dînsul
 mi de tîtine-să, în posesiile ce-l avseseră cu
 Erdeli Miklósi, el avu nenorocirea d'a fi pînă
 la un război. Fără a lăsa în seamă kîtă-mi de
 pînă dărepea ce-i kassa aचेастă rană, o idee
 penede ca fîlperăl treacă prin minte-i, kape străbă-
 tă inima sa чеа преокрнатъ!... Pasionat înșă mi
 mai măt, kînșit de o svenipe че 'i o penoia
 vederea ună inelă din degetul său, mi kape era
 nentru dînsul mai simțibilă de kît toate lovirile din
 lume, mi de kît kiar dărepea pînilor lăse în băta-
 lie, el avu ună bisă înfrikomătore kape-i strîbi
 inima!.. Dăru aचेаста, zise îndată lui Modik
 să se gîtească kă а а плека într'o kăltorie!..

Modik, fără a se împotivi vre odată vo-
 ingei sale, înșelă kăi, întokmi armele mi se
 pregăti de drum...

Strănușă mi svenșă, despărțind-se de cei-
 lași kamarazi de posesi, detepră nintenă kailor,
 dăru че inkălekară, mi amîndoi se deapătară,
 anskînd ne sven mănă, epkînd mi skovorînd
 dealeșile, pînă че eșiră în șesul kîmniei, kape
 înfășura okilor чеа mai nitopescă prîvipe: de-
 supre o parte mănăiei чеi vineți, perzînd-se în
 opisonță mi desupe alta țanetеле verzinde, se-
 mănate de flori mi întepănate de lîbeză, pîdșpi,
 kolanice mi aue... Amîndoi mercheaș tăkșă, mi
 kă kît înaintăș la drumă, kă atîta li se înfă-

диша dinaintea okilor нѳозѳ тавлозрї, нѳозѳ
фрѳмѳсеѳї!..

Însѳ ачела а кѳрѳia inimѳ simte дѳререа
рѳнїлор. а кѳрѳia minte se афлѳ окѳпатѳ de ni-
mte кѳѳетѳрї tpiste ми ѳнѳ skopѳ депѳrtatѳ,
 poate аша lesne а ѳїта toate ачестеа, pentрѳ ка
ѳѳ се вѳкѳре ѳнѳ momentѳ de ачесте фрѳмѳсеѳї
че і ле desvѳлеште natрa?.. Pesѳnetѳл stїnчїлор
ми мѳрѳѳра апелор, прїн меланколїка лорѳ im-
presїe, пѳреа кѳ ар respѳnde ла пѳѳл ми
дѳререа челї маї преокѳпатѳ dїntре astї doї
кѳлѳторї аї nostri!..

Бѳкѳр, кѳ toate ачестеа, калкѳла їн кѳѳетѳ-ї
skopѳл кѳлѳторїї sale, dar ачеста de-o-kam-
datѳ n'o їнкpedїnga de кїт inimei sale челїї
преа мѳлт diskpete, ми peazemѳл не kape se
спрїжїnea ла ѳнїле їмпреѳїзрѳрї ера singѳрѳ Мо-
dїкѳ, їѳвїтѳл ѳѳѳ товарѳѳ!...

О! вої, мѳнѳї, рїне, вѳї stїnчї ми апеле че
кѳргѳ d'atїtea мїї de анї dїn sїnѳрїле мѳнѳїлор
Карпадї, спѳнеѳї ка че zeitate преѳpsi mїxnїpe
їн inima чеа ероїкѳ а лѳї Бѳкѳр?.. Вої, kape
'л адї вѳзѳт ѳrkїnd ми skoborїnd деалѳрїле кѳ
atїта грѳѳїpe!.. о! daka ми вої нѳ вѳ амѳїдї,
спѳнеѳї, пѳтеа fi алт-че-ва deкїт нѳмаї amorѳл?..
Ми ачестѳ amorѳ sakрѳ, фѳрѳ kape нѳ пѳтеа ел
тѳрї ми de kape нѳ се пѳтеа despѳргї de кїт odatѳ
кѳ vїада, їл simѳї pentрѳ алт чї-ne-ва de кїт нѳмаї

pentru Liana, fiica lui Bogdan Bodă, căruia ea la
 plecare sa pentru vâtlie îi scrisese pe Dumnezeu
 mi pe tot Sfinții, că o va iubi mi că se va întoarce
 negreșit învingător, spre a-i cere mîna de la
 părintele ei?..

IV

CĂPETENIA ARMIÎ TĂTĂREȘȚI.

O mare parte a Moldovii, ziserăm, simțise
că dărește jafă și furt oprește despușgite
din țară cea mare a lui Tamerlan!..

Țătarii pustiiră atâtea locuri, încât patria
lui Dragomir, a lui Stefan și a lui Bogdan, se
părea că poartă dolul neîncet pe fața sa!
Atâtea adunătură țărănească, Nogai prețuia și
Kazanii, înaintaseră din la Iam, unde prădau
și aș căutau și în țară de război și aș
dat foc!..

Țătarii toate spărgă în unanimitate la
armă!.. armă nouă și mîntuire!..

Din nou și prădă din întregul mamă-si
pina și se căpătă!..

Pentru că pe unde călca mîncă Țătarii
prețuia și al orî căpă stăpîn, se însemna că
sînge și foc!..

Disperarea kpeskѧ nѧnъ 'ntp'atѧta ѧnkѧt fѧ-
 чеа не тоді а рѧсѧflа ачела-ші ѧѧnѧтѧ, о аче-
 ea-ші dѧpere ші знѧ ачела-ші пасѧ : — Сѧ перимѧ,
 ziserѧ еї, сѧ не мѧntѧimѧ ветрїле!..

Ачестea се аззїрѧ депетѧtindenї шї 'n tot
 локѧл ; ѧntреагѧ дѧра шї tot поподѧл авѧнд кре-
 dѧнѧтѧ ѧн Dѧmnezeѧ шї аmentѧнд мѧntѧipea-ле
 дѧн енерѧїea стѧпѧnitopѧлѧї Domnѧ лорѧ!..

Bogdan Bodѧ, кѧ toate ѧнкѧркѧтѧpїле че ле
 авѧssese мѧнъ атѧнчї, деснре пѧртеа Полонїлор шї
 алѧїї, авїа їснрѧvїse кѧ дѧншї шї се грѧvї ка
 сѧ ѧntоаркѧ армателе сѧле, комѧssе пѧрте дѧн-
 tpe endїѧenї шї пѧрте дѧntpe стpeїнї, ѧndpѧntѧ-
 dѧ-ле асѧпра фїлор Skitїeї, чеї че нѧ грѧsїѧѧ
 нїчї знѧ frїѧ ла варѧвареле лорѧ faute.

Ел fѧkѧssе кѧnoskѧt лѧї Пѧskї, кѧпetenїea
 Тѧtарї лорѧ, ка сѧ ѧнчeteze де ла атїtea крѧzїmї,
 сѧ демѧрте орашеле шї satele, не кѧре ле сѧ-
 грѧma ostїle сѧле, шї сѧ їасѧ ла кїmпѧ ѧн-
 tїnsѧ pentрѧ ка сѧ 'шї mѧsoape пѧtepea лорѧ!..
 Bogdan, кончентрїнд остїle сѧле асѧпра Bїstpїgeї
 шї асѧпра аnеї Молдовї, обсерѧа кѧ okїл сѧѧ
 де ѧенерѧлѧ toate мїшкѧpїle їnemїkѧлѧї, шї
 пpїn desеле консїлїзрї че ле авѧssе кѧ Хѧtmanї
 сѧї, кѧѧta а nemerї планѧл челѧ маї sїgѧрѧ ка
 сѧ estepmїne мѧнъ ла челѧ дѧн зрмѧ пїчорѧ де
 їnemїkѧ їntpat ѧн дѧра са...

Пѧskї, де алѧ пѧрте, opїentalѧ ѧн тоатѧ пѧ-

tepea kərıntəlxī, peşvoitorş ka şnş Atıla mī
kərdş ka şnş Gīngiskan, de mī avea maī vīne
de maī-zeyī-mī çinçī de anī, era ĩnkş stəpīnitş
de toate pasişnile şnşī tīpanş!

Fiind el okolitş de o mşldime de sklavī,
adikş: çei çe 'ī servia şpre a'ī dīne skşrpīle
kīnd ĩnkşlıka, çei kare şmşlaş pe līngş kşp-
sierşl şşş, pşrtīndş-ī şneatīle de lşksş mī de
plşçerī: prekşm, servīçīşl de fşmatş mī beştx-
pīle, maī avea kş dīnsşl o mşldime de femeī skla-
ve mī eşnşçī çe ĩngriçiaş de xaremx-ī, pentş
kare, voī a pəkşta mī dīntre fiçele moldovene,
pe kare le gşsia foarte plşkşte mī frşmoase,
ĩntre çele polone mī magiarc...

Opī ĩn kotşo el 'mī ĩntorçea okīī, treşia
şnş sklavş şş'ī stea dinainte, kş mīinīle la pentş,
tremşpīnd, prekşm mī a ĩmşlīnī dōpīngşle sale
maī 'nainte d'a ī le zīçe!..

Totşl era la dīnsşl lşksş mī barvarīe:
totşl sepiosş mī niçī de kşm ĩnima sa nş era atīnsş.

El nş şşferīa şş askşate dīntşşl vşdvīī
saş al vre şnşī nenorçitş!.. Kşrdş mī neĩn-
dşplekatş, prekşm era ĩn toate, el nş askşata de
kīt varvara sa aplekare...

Ast-fel era Bizīşl Pşki, kare se afla a-
tşnçī la Iamī, kş tot ştaşşl şşş. El era çelş
maī favōpitş Sapaskepş al Sşitanşlxī de la
Kşīm!

Елам, зная dintre ofiseri ai, ca unu trasa de ostie, privegea, din ordinele sale, mișkările ce se făcea Воеводă Молдовеніор, mi ca cea mai mare activitate, pentru zice, ostilitatea mi teropismă nu kрyа ne nimeni, în dpramă stă...

Smionъ не капе 'и тримитеа tot-d'azna ка
съ iskodiaskъ ми съ афле челе че се netpekъ
ми чееа че се гъсеште п'иn черкъриле крепѣ-
ніюу, се nъmia Bачіx.

Acesta se grăbi d'a raporta stăruinzelii să-
cea mai norocită deskonopire kape a pătăt fache
în viață-î.

Îmi înkinși ڪٽ mslgxmipea ڪه ڪا adghe
pzin ayeasta stynînghî sžž, ڪا ppeghî maîmalt
de kit o ssmţ de zeye saž o sstb de pnnqî de
apdingî, ڪه ڪا ppiimi dapš de la dînsel.

Ел deskonperise zna din челе маї маї а-
вдїї, не капе о ізвеште inima чеа несъдїоаст
а лї Пскї... Коморїле шахзлї мї toate frēm-
seїле Paradisлї, snite ла snѣ локѣ, нѣ потѣ
прецї pentрѣ desnotл челѣ insetatѣ de atїtea
плъчерї мї нгої волентѣї, кїт нѣвела че се
грѣвїа аї о адѣче сервѣл ачеста...

Ne vomă întoarce acem dinpresunț kă lek-
toru năstru kă să vizităm kîmpu ostipilor
Moldovenențî, tăbărîte dăpă kăm amă arătat
mai səsș, mi pe Domnu Bogdan, stăpînitore mi

генералъ де кѣпетение ал ачестор арміи арзінде де доръл патріи ші де зра че о авеащ ѓн контра инемічлор, пентрѣ инсѣлтеле че ле фѣчеащ мѣмелор, сѣрорілор ші фічелор лорѣ!..

Нѣ се афла нічї ѣнѣ останеѣ, де ла челѣ маї жѣне ші пінѣ ла челѣ маї вѣтрінѣ, ал кѣрѣа брадѣ сѣнѣ ші 'л фі інчеркат маї де мѣлте орї ла мінѣіреа сабіей, а пѣрта оделосѣл скѣтѣ ші а дїнти ѓн пентѣл инемікѣлѣї отрѣвїта сѣціатѣ, пентрѣ каре ераѣ пенѣмїдї Ромїнії ѓн ѣенере п'атѣнчї.

Орї чїне ар фі пропѣс Молдовенілор де-спре о паче рѣмїноасѣ кѣ streini, саѣ инемічї каре ле кѣлкѣсе хотареле ші оноареа націоналѣ, ера sokotitѣ д'ѣнѣ маї маре инемікѣ, пентрѣ кѣ датопїеа лорѣ ера д'а редїка афронтѣл нації кѣ пѣтереа брадѣлѣї ші а алѣнга пе инемікѣ прїн сіла армелор; іар трѣдареа ера пінѣ атѣнчї ѣнѣ че некѣносскѣтѣ їнтре адевѣрації фїї аї патрії!..

Датопїеа лорѣ фїнд маї кѣ деосеїре а апѣра пе пѣрїндї, пе мѣме, сѣрорї, пе вѣтрїні ші пе чеї інфрмї де малѣтраѣеа пѣгїнѣ, де ачѣеа, пе тодї ачѣстїа її пѣнеаѣ маї ла сїгѣрѣ, дѣкїндѣ-ї прїн сїнѣл мѣнѣїлор ші прїн чѣтѣдї нестрѣѣѣтѣте де кѣлкѣреа инемікѣлѣї.

Не вомѣ адѣче маї кѣ сеамѣ амїнте спѣселе

вѣтрѣнілор ш'а пѣринділор nostri despre kəm
veniaș mai de мѣлт Тѣтаріі...

Kə nimikš nə poate fi komparate spaima,
teroarea și dințtєl che 'l skotea mai kə seamѣ
femeile și kopii! Ele își spoiaș fecile kə fє-
ninține, pentrє ka sѣ nє плакѣ kінd vor fi
deskouerite; челе mai жєне și mai frєmoase
fiice se їмвѣркаш kə tpenđe și 'ші пєneaș че-
нєшѣ пе капѣ, și авіа нємаї челе вѣтрѣне se
арѣташ... Asemenea timpi апѣкарѣ și петре-
кєрѣ пѣриндіі nostri, kінd фѣчаш Тѣтаріі in-
vasii și алтеле!..

Însѣ, prekît teropismєl barbarilor era
mai mare, kə atît resvєnarea fiilor patrii era
profundѣ și sigєrѣ!..

Atіtea movіle pedikate prin mijlokel kīm-
piilor, potѣ арѣта dєпѣ а лорѣ мѣрime мѣлди-
mea osemintelor che zakš sѣв dінселе de ine-
mici kѣzєдї, їn kєrsєl resvєirilor de кѣtre
Romіni și Moldoveni, їn kontra ачелора.

Pentрє kѣ skіnteeа chea patriotikѣ și eroikѣ
a ачestїі пополѣ nє se stinsese їнкѣ, fiind kѣ
era їнкѣ departe de sѣflarea корєдїи ш'а їn-
триїлор, kѣ kape її molinsi mai tїpziș fii de ла
Fanarѣ!..

Sіncele челѣ аdevѣratѣ Romanѣ și Dakѣ
кєрѣеа їнкѣ neіntinatѣ prin vinеле лорѣ și de
аcheа nє пѣteaș еї sѣferi жєгєl niči їnsєlarea!..

Ast-fel ераѣ Молдо-Ромініі п'атѣнчі; ми,
 prin eroismѣл че'л desvѣлісерѣ еї, se fѣkѣсерѣ
 апѣръторі Езропії, pentрѣ каре, дѣпѣ атігі се-
 колі де лѣптѣ, аѣ дрентѣл д'а реклама де ла
 дінса астѣ-зі протекціоне ми ажѣторѣ!...

V

PIICA LUÎ BOGDAN VODĂ

Pentru a descrie viptstea mi frumusedea Liiani, fiicei lui Bogdan Vodă, ne vedem siliți a lua de basă cele înfrumate prin tradițiunea părintelui Xorğa. Înkît despre cea d'întîi, o vedem modelă de statopnicie în sferiunge mi o adevărată eroină pentru cărațiș, kît despre cea d'a doua, ne e destul kronika kare ne zice că era foarte frumoasă, mi că atît mai mult treze se o kpedem, pentru că azeasta o mărțurisemte în sîmîi steinii!..

Kălătorii, în pog, într'o parte a Banatului, în Transilvania spre Hađeg mi 'n partea de sîsă a Ardealului, către Așud, în întoarcere apoi pe la Bălgrad, mi vizitai pămterii satelor către Sibiiș mi Făgăraș, în care parte sate aproape de Brașov, mi d'aci, kălătorind în linia mîndilor Carpați, toată România mi pînă în vechi zotare a le Moldovii, o se vedea ce ea se zicea frumusedea femeilor române; konservind-se la dinsele că singurie tipul matroanelor Romane!.. Bui

bedea într'altelă întokmai kostumul cel antikș: prekm, kămasha cea kssstă kă apnichiș romș mi kă flăștrî pe pentș mi pe la șmeri, katringa kare o portă înprețirș, vârgată de lînrî, în-vingătoare kompsă de niște fâșii romii, înfrumședate kă flăștrî mi kă mărșele de toate kșloarele, avînd pe la kăptăle deslîntștrî ce atîpnă ka çiskșrii; pe kapș pșrtînd mărșama alăș mi în kreștetă kă konçiș; mai adesea opî pșrtînd la gîț niște vânișori înșirauî pe șnă firș romș de mătase, mi kare așeasta, se zîce salba, mai mălt saș mai pșdin prețioasă în așrș saș apîntă, dșnă pștepe. Fîșele mai kă seamă mer-gă kă kapș desvălită, lășînd șă atîpne pe snate șnă pșrș ka mătasea kastaniș saș blondă ka așrș, înpletită, saș pesfirată în vîge șndșioase mi prins kă kopșele romii saș d'alte koloare; ele portă ka o diademă șîrșrî de vâni pe frunte-le mi d'asșpra kapșlăi; mai adșogînd pe lîngă așe-ștea mi kapșaveika saș ferșena cea pînă la ta-lie mi mai josă de talie, învălnită de țîrș înprețirș prekm mi pe la mîneș kă o vîanș șșșdîpe. Înkălmîntea-le e kompsă mai adesea opî de çisme romii, kare fakă kreșrî, kă șnă tokă mititelă mi potșndă, saș niște pantofi ele-ganșî, kșșșđî kă flori de mătase mi firș, înș-șîmînd prin toate așeștea gșșșl mi eleganșa romană dînpșșnă kă lăksșl Orientălăi; mi